

GIZA-BIZITZAREN OIÑARRIA KRISTAU-BIZITZARAKO

Oiñarria diñogunean ez diardugu itz-egiten edozein motariko arri bateri buruz, ez; gure *arri orreri auxe dagokio*: *Bera barik ez dago etxerik... bera dalako etxe orren oiñarria, etxe guztia bere gainean eraikiko dan arria, etxearen izate osoari eusten dautson arria*, geure oiñak geure gorputzei eusten dautseen lez. Une onetan guztiok dakiguzan Nazaret eko Jesus berberaren itzak jatorkidaz gogora: «Nire itzetan bere bizitza osoa sustraitzen (*oiñarritzen*) dauan gizonaren egoerea... atxa baten gainean eraikitako etxearen antzekoa da: etorri ziren aize-boladak, euriak, uriolak, ekaitzak... eta etxea ez zan jausi...»)

Ebertarren antzera, izenak=izana, edo-ta izanak=izena alkarregaz batera eroien lez, geuk be gizonari (=giza-onari, izen-izana loturik,) *dagokiozan oiñarriaren atal nagusi batzuk nai doguz zerrendatu*. Atal oneik falta badira eziñezkoa dogu gizonatzaz jardutzea. Eta, azken baten, gizonik ez badogu... alperrikoa da kristauari buruz itz-egitea, onek gizona suposatzen daualako.

Ona emen, bada, izaki bateri «giza-on» deitu aal izateko bear-bearrezkoak doguzan baldintzak:

1.- Bere bizitzako gorabeeren jaun eta jabe izan!

Au da, bere itxasontziko lema eskuartean daroiana itxasoak (bizitzeak) dituan gorabeeretan: berak jakin bear dau norantza jo, nondik, nogaz, zelan, zergaitik eta zertarako jo. Itz baten esatekotan auxe esango geunke: *gizonari «burujabetasuna» dagokio.*

2.- Doai edo «Balioduna»ren ikertzaille ta bultzagille izan!

Edozeiñen antzera, bere bizitza bizitzen diarduala, gauza ederrak, politikak, onak, egokiak, eta bikaiñak ezagutuko ditu alderdi batetik; eta bestetik, euren muiñean kaltegarri diran gauzak, euren barruan zirtzileria baiño besterik ez dabezan arazoak, txirimirizko izatez eta uskeriz edo-ta putzkeriz apaindurik agertzen diranak. *Leenengoei «doai» edo «balioduna» deituko geunskioe. Eta euretariko batzuk bakarrik agertu nairik: adiskidetasuna, zintzotasuna, osasuna, poza, bakea, musika, margoa... Au da, benetan «baliokotzat» doguzan gai, izate, arazo... (Erderaz «valores»).*

Ajola ta itzal aundiko doaiak, adore ta kemena damoskuzanak, ausartiak eta biotz-aundikoak izatera bultzatzen gaituenak eta, berez, euren indar eta eragimena dabenak.

Eta erderaz «antivalores» deritxoguzan batzuk bakarrik agertu nairik: guzurra, gorrotoa, bekaizkeria, eziñikusia, alperkeria, lapurreta, iraintzea, arrokeria... eta beste ainbeste «keri» atzizkiagaz idatziko gendukezanei, «baliogabeko» edo «doaibakoak» deituko geunskioe.

Baiña «gizona» izan nai dauanak aukeratu dituan doaiak bizitzen aalegindu bear da, eurekin garrantzizko zerrenda bat egiñez, baliotsuenetatik asirik eta balio txikiena dabenetan amaituz.

Eziñ dogu amaitu idazten gagozan bigarren puntu au garrantzi aundi-aundia dauan puntu bat azaldu barik: *Doai edo balore orreik norberarenak izan bear dirala, norberaganatuak, norberaren bizitzatikan artutakoak,*

norberak zerrendatutakoak eta eguneroko bizitzara eroanak, gogo edo burutapen utsetan gelditu ez daitezana, bizitzak damoskun indar eta segurantzean baiño.

3.- Doaien zerrenda munduko arazoan erdian bizi!

Orain arte argitu doguzan puntu biak munduko eztabaideen erdian bizi bear dira, bertako pozen eta naigabeen kontua izanik «gatza eta argia» izan gaitezana. *Doai orreik ortxe joango dira -munduan-azur-mamintzen, egiztatzen eta barriztatzen.*

Munduan eta mundua bizi ez dauanak laster galtzen ditu bere burua ta nortasuna, edo-ta bere iritziak ainbat lasterren geldituko dira atzeratuak eta eurei eutsi nairik diktadore gisara jokatzeko arriskuan dago, uste ustelean egonez eta biziz, besteak erruduntzat eukirik eta egia osoa berak bakarrik baleuko lez.

Ori bai!: *kontuz, bero!, gaurkoa gaurkotasunezko azalez jantzirik jatorkula-ta... besteko barik onartzeaz, kontuz! Kontuz, baita be, atzokoa atzoko azalagaz jantzirik datorrela-ta... besteko barik pikutara jaurtitzeaz, Kontuz! Otsoak bildotsez jantzirik egon daitekez! Gauza guztiak gaurkotu bear dirala gaurko munduak eta gaurko munduan ulertuak izan daitezana? Zelan ez! Baiña atzoko ta gaurko jantzien gaiñetik, ikertzen, ausnartzen eta opatzen doguzanen balioa ta edertasuna azpimarratu, maitatu ta bultzatu bear dogu!!*

4.- Dan-dana «empatía» giro berezian bizi!

Orain arte esan dogun guztia, giro berezi baten bizi bear da. *Pertsona bera artu-emonan dan ezkeron, artu-emon ori giro berezi baten oiñarriturik egon bear da: «empatía» deritxogun itz onetan. Bere esan-naia auxe izango litzateke: artu-emonak eukiterakoan edo-ta alkarrizketa bat izaterakoan... bakoitza bestearen azalaren barruan sartzen aalegindu, ikuspuntu bardiñetik begiraturik obeto ta egokiago ulertuak izan daitezana bai bere pentsakera, bai bere jokaera... egiaren billa batera joanik.*

5.- Beñ eta barriro asi, aspertu barik!

Une onetara eldurik, bizitza biziz eta jokabideak jokatuz... aurretikan azaldu izan doguzan lau baldintzak betetzen asi bear gara... eta beti orrelaxe, bizi garan bitartean.

Onela jokatzen dauan izakiari benetan «gizona» deitu daikeogu bildur barik eta egiz eta pozez.

Onen gainean eregiten doguzan otoitza, fedea, itxaropena ta maitasuna ondo be ondo oiñarriturik egongo dira.

Dudarik be ez daukagu, onela bizitzeak, munduaren ona ta Jainkoaren aintza ekarriko dauana.

Kepa Agirre